

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

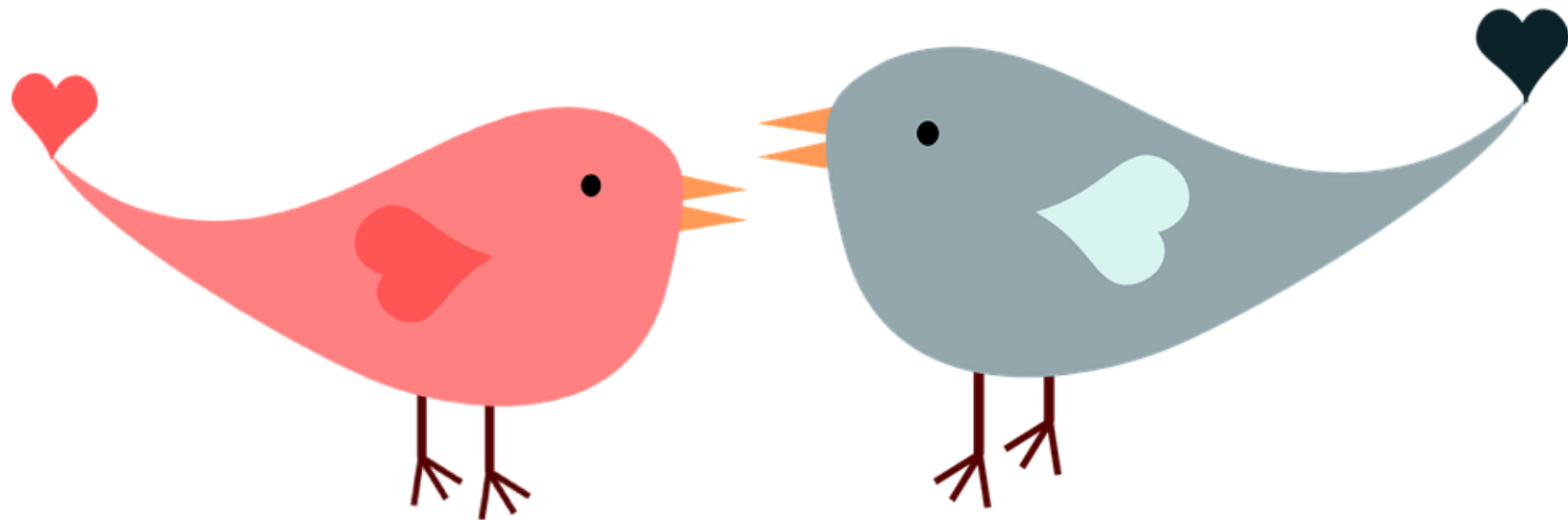
เรื่อง ฝึกฝนการใช้ถ้อยคำ จำนวน (๒)

ครูผู้สอน ครูมานิตา สาเหล็ก

ครูแรมเดือน บุญชู

เกมใจตรงกัน

A decorative border surrounds the central text box. It includes an open book at the top left, another open book at the top right, a pencil and a pen on the left side, and a paintbrush, a marker, and a pen on the right side. The background is a light yellow grid pattern.

ฝึกฝนการใช้ถ้อยคำ สำนวน (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายของสำนวนไทยได้
๒. สามารถพูดและเขียนสำนวนไทยได้ถูกต้องตามความหมาย

สำนวนไทย

ถ้อยคำที่กระชับรัด คมคายกินใจผู้ฟัง ไพเราะ
สละสลวยและมีความหมายลึกซึ้งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป
สำนวนในที่นี่รวมถึง สุภาษิต ภาษิต และคำพังเพยด้วย

คุณค่าของสำนวน

๑. ใช้สื่อสารได้รวดเร็ว กะทัดรัดและประหยัดเวลา
๒. ช่วยเน้นความเข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
๓. โน้มน้าวใจให้ปฏิบัติหรือมีค่านิยมของสังคม
๔. สะท้อนให้เห็นค่านิยม สภาพของสังคมไทย
๕. มีประโยชน์ด้านการใช้ภาษา

การพิจารณาสำนวน

๑. จำนวนคำ

สำนวนอาจมีจำนวนคำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไป บางสำนวนมีถึง ๑๒ คำ
แปลเก่า

นกสองหัว

งมเข็มในมหาสมุทร

เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม

คบคนให้ดูหน้า ซื้อผ้าให้ดูเนื้อ

ปลูกเรือนตามใจผู้อยู่ผูกอู่ตามใจผู้นอน

การพิจารณาลำนวน

๒) เสียงสัมผัส

มีสัมผัส

คอขาดบาดตาย ทรัพย์ในดินสินในน้ำ
จ่องห้องพองขน น้ำผึ้งเรือเสือผึ้งป่า
ศึกเหนือเสือใต้ หมอบราบคาบแก้ว

ไม่มีสัมผัส

คมในฝัก น้ำขึ้นให้รีบตัก
แพะรับบาป น้ำท่วมปาก
เกลือเป็นหนอน
ตำน้ำพริกละลายแม่น้ำ

การพิจารณาสำนวน

๓) สำนวนที่มีลักษณะเป็นกลุ่มคำหรือประโยค

กลุ่มคำ

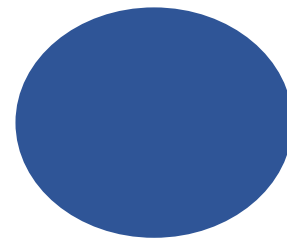
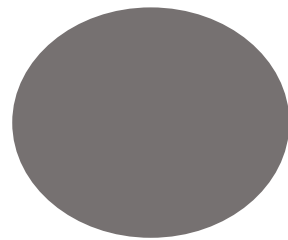
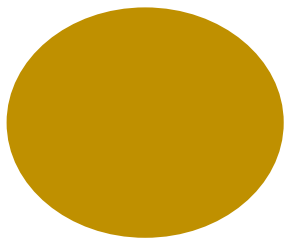
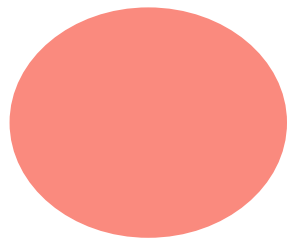
ขมื่นกับปูน
ร่มโพธิ์ร่มไทร
หมูในอวย

ประโยค

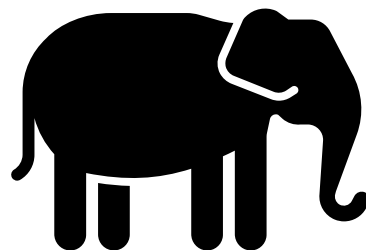
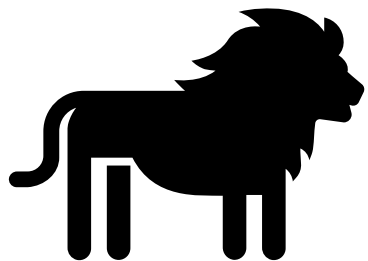
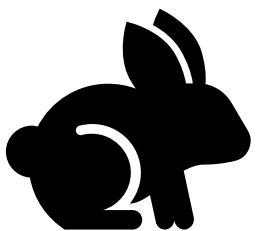
กาคาบพริก
น้ำลดตอผุด
ดินพอกหางหมู

ตัวอย่างการใช้สำนวน

- กลุ่มสาวคู่นี้เหมาะสมกันราวกิ่งทองใบหยก
- เธอนี้ทำตื่นตกอกตกใจเป็นกระต่ายตื่นตูมไปได้
- รักกันชอบกันก็ต้องเข้าตามตรอกออกตามประตู
- คุณตอบอย่างนั้นเขาเรียกว่าตอบอย่างกำปั้นทุบดิน

เกมความรู้ในหัว เอาตัวให้รอด

กติกาการเล่น

กระต่าย

หากถูกเลือกออกมา
ต้องตอบให้ถูกถึงจะเป็นฝ่ายชนะ
ตอบผิดแพ้ คนในเกมชนะทั้งหมด

ราชสีห์

ต้องตอบให้ถูก
มีสิทธิ์โหวตให้ ๑ คน
ในเกมแพ้

ช้าง

ตอบถูกมีสิทธิ์ทาย
กระต่าย ๑ ครั้ง
ทายถูกชนะ
ทายผิดแพ้

กบ

หากถูกเลือกออกมา
คือแพ้

เกมที่ ๑ : สำนวนหมวดสัต์ว์

“อาการของคนที่ยืนกรานแน่วแน่
ไม่ยอมรับเด็ดขาด”

เฉลย

กระต่ายขาเดียว

เกมที่ ๒ : สำนวนหมวดสัต์ว์

“รู้ข่าวหรือเหตุการณ์อย่างรวดเร็ว”

เฉลย

จมูกมด

เกมที่ ๓ : สำนวนหมวดสัตว์

“ขี้ค่าโชคเข้าช่วย ถูกหวย
ยากจกโชคอำนาจ ลากให้
อวดหยิ่งนี้กว่ารวย ลืมโคตรตนเอง

ฯลฯ

เฉลย

คางคกขี้นวอ

เกมที่ ๔ : สำนวนหมวดพีช

“ต่างคนต่างไม่ยอมกัน”

เฉลย

ชิงก็ราฆ่าก็แรง

เกมที่ ๕ : จำนวนที่มาจากวรรณคดี

“พูดให้เพลิดเพลिन หรือพูดให้พอใจ”

เฉลย

ชักแม่น้ำทั้งห้า

เกมที่ ๖ : จำนวนที่มาจากวรรณคดี

“ลูกอกตัญญู”

เฉลย

ลูกทอพี

เกมที่ ๗ : สำนวนเกี่ยวกับการกระทำ

“หาเรื่องเดือดร้อนใส่ตัว”

เฉลย

แกว่งเท้าหาเสี้ยน, หาหาใส่หัว

ประนีประนอม

ประณีประนอม

ก.ยอมผ่อนผันให้แก่กัน, ยอมผ่อนปรน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ฝึกฝนการใช้ถ้อยคำ จำนวน (๓)

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบงานการใช้สำนวนในสถานการณ์ต่าง ๆ

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

ติดต่อครูผู้สอนทาง แฟนเพจห้องเรียนภาษาไทย ม.๓ DLTV๙

